

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Рж г 137/21
2.7.2021. године
Београд

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, судија Меланија Сантовац, у предмету предлагача: С.П из ..., ..., Р.П из Б..., ..., Б.К из ..., ..., М.М из ..., ..., З.П из ..., ..., Д.С из ..., ..., З.Р из ..., ..., Н.Р из ..., ..., З.Ђ из ..., ..., М.Ч из ..., ..., Л.Ј из ..., ..., Д.Ј из ..., ..., Д.М из ..., ..., С.Ђ из ..., ..., Г.М из ..., ..., М.К из ..., С.М, ..., З.П из ..., ..., З.Ф из ..., ..., Д.Ф из ..., ..., Р.С из ..., ..., М.В из ..., ..., Л.Р из ..., ..., М.Л из ..., ..., А.М из ..., ..., Љ.А из ..., ..., Н.К из ..., ..., Д.Ђ из ..., ..., Б.Р из ..., ..., Г.Ш из ..., ..., Г.Ш из ..., ..., Д. Ј из ..., ..., М.Д из ..., ..., М.Ш из ..., ..., М.П из ..., ..., Д.П из ..., ..., Ж.Ј из ..., ..., Г.В из ..., ..., М.Ј из ..., ..., Ј.Ј из ..., ..., Б.М из ..., ..., А.С из ..., ..., Т.С из ..., ..., М.Ј из ..., ..., М.Н из ..., ..., Б.М из ..., ..., З.П из С... – Ћ..., ..., С.М из ..., ..., Љ.Л из ..., ..., С.К из ..., ..., З.Ђ из ..., ..., З.А из ... – ..., ..., З.Ш из ..., ..., Б.П из ..., ..., Б.П из ..., ..., Ј.М из ..., ..., Р.Ј из ..., ..., К.Ђ из ..., ..., Ј.П из ..., ..., Ј.В из ..., ..., Е.Б из ..., ..., Љ.Ј из ..., ..., С.П из ..., ..., М.С из ..., ..., Ч.С из ..., ..., М.М из ..., ..., Т.М из ..., ..., М.М из ..., ..., Н.С из ..., ..., М.Н из ..., ..., Б.С.К из ..., ..., Д.М из ..., ..., З.И из ..., ..., Р.Р из ..., ..., Л.К из ..., ..., В.П.С из ..., ..., К.С из ..., ..., С.Б из ..., ..., С.Т из ..., ..., Р.М из ..., ..., Р.Т из ..., ..., Б.Л из ..., ..., Г.Р из ..., ..., М.Т из Б..., ..., Г.С из ..., ..., А.А из ..., ..., Љ.К из ..., ..., Х.Ж из ..., ..., Н.С из ..., ..., Г.Ј из ... – ..., ..., И.К из ..., ..., З.К из ..., ..., Д.В из ..., ..., А.Б из ..., ..., Ђ.Р из ..., ..., Р.Ч.Ј из ..., ..., З.Т из ..., ..., З.Д из ..., ..., З.Р из ... – ..., ..., Б.З из Б..., ..., Н.Ђ из ..., ..., Р.С.К из ..., ..., М.Ђ из ..., ..., Р.Ђ из ..., ..., И.К.из ..., ..., Д.М из ..., ..., Д.С из ..., ..., А.П из ..., ..., Ж.Р из ..., ..., С.Р из ..., ..., С.П.З из ..., ..., Љ.П из ..., ..., Д.И из ..., ..., С.Ц из ..., ..., С.М из ..., ..., Г.Ц из ..., ..., Љ.Р из ..., ..., Г.И. Из ... – ..., ..., Б.И из ..., ..., М.Ф. из ..., ..., З.М из ..., ..., Б.Р из ..., ..., Д.П.Ј из ..., ..., В.Ш из ..., ..., Р.А из ..., ..., Р.И из ..., ..., В.Т из ..., ..., В.Н из ..., ..., Н.П из ..., ..., Д.Р из ..., ..., П.К из из ..., ..., П.Б из ..., ..., Љ.Б. из ..., ..., Р.К из ..., ..., Б.И из ..., ..., Е.В из ..., ..., М.И из ..., ..., Н.В из из ...-..., ..., Ц.П из из ..., ..., Ж.М, ..., Ч.С из из ..., ..., Д.М из из ..., ..., М.З из ..., ..., Д.Ј из ..., ..., М.С из ..., ..., Т.Г из ..., ..., С.Д из ..., ..., Г.К из из ..., ..., И.С из ..., ..., С.П из ..., ..., Р.Е из ..., ..., М.М из ..., ..., К.Ј из ..., ..., П.Ј из ..., ..., Д.М из из ..., ..., стан ..., С.С из из ..., ..., М.А из из ..., ..., Ј.Г из из ..., ..., М.В из ..., ..., Д.Љ из ..., ..., С.Р из ... – ..., ..., М.Т из из ..., ..., Н.К из ..., ..., К.С из ..., ..., М.Г из ..., ..., В.В из ... – ..., ..., Д.В из из ..., ..., С.В, као правног следбеника покојне З.В из ..., ..., М.Ж из ..., ..., З.Г из ... – ..., ..., И.В из ..., ..., Н.Н из из ..., ..., Б.Л из ..., ..., М.Л из ..., ..., М.Т из из ..., ..., М.П из из ..., ..., Н.Ј из ..., ..., и С.Ј из ..., ..., чији је заједнички пуномоћник Милинко Бајчета, адвокат из Београда, Булевар краља Александра 322, ради заштите права на суђење у разумном року, одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Београду Р4п 6/21 од 19.4.2021. године, донео је 2.7.2021.године

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба предлагача и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Вишег суда у Београду Р4п 6/21 од 19.4.2021. године.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду Р4п 6/21 од 19.4.2021. године одбијен је, као неоснован, приговор предлагача П.С и других, поднет ради убрзања поступка у предмету Вишег суда у Београду П 1571/20.

Благовременом жалбом предлагачи оспоравају наведено решење из свих законских разлога и предлажу да се побијано решење преиначи у смислу навода жалбе.

О жалби је одлучивао судија одређен годишњим распоредом послова у суду, у смислу одредбе члана 16. став 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року ("Сл. гласник РС", бр. 40/15).

Испитујући побијано решење у смислу члана 16. став 4, члана 18. и 20. Закона о заштити права на суђење у разумном року у вези члана 386. и 402. Закона о парничном поступку и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку овај суд је нашао да је жалба предлагача неоснована.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1,2,3,5,7. и 9. ЗПП, о којима се у поступку по жалби води рачуна по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци, њих 179, поднели су преко заједничког пуномоћника 27.6.2013. године тужбу против тужених: Н.Ђ из ..., "Б. ф." а.д. Београд, "Б.Ј" д.о.о. Београд, "Б.П" д.о.о. Београд, "Б.К" д.о.о. Београд. Од подношења тужбе до 3.7.2015. године у предмету су поступале четири судије, а решењем од 30.4.2014. године одбијен је приговор стварне ненадлежности, 20.03.2017. године донето је решење о изузимању вештака и одређен је вештак Славица Субашић, с тим да је вештачење одређено 27.3.2017. године, а предмет је враћен од стране вештака 30.10.2017. године.

У првостепеном поступку је одржано 7, а неодржано 10 рочишта до закључења главне расправе 22.1.2018. године. Првостепеном пресудом П 413/13 од 22.1.2018. године, која је исправљена решењем од 28.6.2018. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тако што су обавезани тужени да тужиоцима по основу принудног откупа акција солидарно исплате на име мање исплаћених цена акција наведене појединачне новчане износе са законском затезном каматом, ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев за законску затезну камату од 1.8.2008. године до 21.1.2018. године, ставом трећим изреке одбијен је захтев у односу на тужене "Б.Ј" д.о.о. Београд,

“Б.П” д.о.о. Београд, “Б.К” д.о.о. Београд, а четвртим ставом изреке одбијен је захтев у односу на све тужене за исплату дивиденде, док је ставом петим и шестим изреке одлучено о трошковима поступка.

Пресудом Апелационог суда Гж 8636/18 од 31.10.2019. године потврђена је првостепена пресуда у ставу трећем и четвртном, а укинута у ставу првом, другом и петом изреке. Предмет је враћен Вишем суду 5.12.2019. године. Поступајући по налогу из другостепене пресуде да првостепени суд цени своју надлежност, будући да највећа појединачна вредност потраживања тужилаца не прелази 40.000 евра у динарској противвредности на дан подношења тужбе, првостепени суд је 25.2.2020. године донео решење којим се огласио стварно ненадлежним и предмет је достављен Првом основном суду у Београду, који је изазвао сукоб надлежности и Апелациони суд у Београду је решавајући настали сукоб надлежности нашао да је стварно и месно надлежан Виши суд у Београду јер се тужени упустио у расправљање о овој правној ствари и предмет је 29.7.2020. године враћен у Виши суд у Београду. На првом рочишту након укидања првостепене пресуде, одржаном 16.11.2020. године, поступајући по налогу другостепеног суда одређено је допунско вештачење преко вештака Славице Субашић и следеће рочиште је заказано за 3.2.2020. године. Предујам за вештачење је уплаћен 26.11.2020. године и 19.2.2021. године, након чега је вештак преузела предмет 24.2.2021. године. Поступајући судија је у изјашњењу од 14.1.2021. године навео да ће на рочишту заказаном 3.2.2020. године, уколико вештак благовремено достави налаз, исти бити саслушан и закључена расправа, али да због новогодишњих празника вештак још није преузео предмет, па уколико се тада не закључи расправа, сматра да ће поступак бити окончан у року од 3 месеца. Вештак је вратила предмет 9.4.2021. године и из наведеног разлога рочиште од 16.4.2021. године није одржано, а следеће је заказано за 17.6.2021. године, када се након саслушања вештака очекује закључење расправе.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, те одредаба члана 1. став 2, члана 2. став 1. и члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, првостепени суд је одлучио као у изреци. Наиме, првостепени суд је имао у виду све околности конкретног случаја и нашао да се, с обзиром на природу спора, ради о чињенично и правно сложеном предмету у коме је обављено вештачење, а након укидања првостепене пресуде одређено допунско вештачење по налогу другостепеног суда, да странке заступају више адвоката, те да је потребно да се писмена прописно, односно уредно и благовремено достављају свим пуномоћницима како би се свим странкама омогућило да се изјасне у прописаним роковима јер би у супротном могло доћи до повреде права на закониту, једнаку и правичну заштиту, која је гарантована одредбом члана 2. став 1. ЗПП, како тужиоцима, тако и туженима, те да је долазило до промене судија у току поступка због измене годишњег распореда послова у Вишем суду и формирања нових већа, на шта судије нису могле утицати, те да је након укидања првостепене пресуде, суд поступао у свему у складу са налозима другостепеног суда, рочишта је заказивао у размацима од 2 месеца, што је сагласно одредбама процесног закона и Судског пословника, при чему допуна налаза и мишљења, а због компликованог налога за вештачење и обимности задатка није благовремено достављена и рочиште од 16.4.2021. године није одржано, те је заказано за 17.6.2021. године, односно због сложеног чињеничног питања спорног односа суду је потребно одређено време да правилно утврди и размотри сва спорна питања и протек

времена у том циљу не представља повреду права на суђење у разумном року, па чак и када се ради о предметима који се по закону сматрају хитним, што у конкретном случају, овај предмет није ни по закону, ни по својој природи.

Првостепени суд налази да право на правично суђење, које је гарантовано чланом 32. Устава Републике Србије, подразумева да свако има право на независан, непристрасан и законом установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама. Право на суђење у разумном року је само један од аспекта права на правично суђење и прекомерним инсистирањем на брзини окончања судског поступка могло би доћи до повреде осталих права која чине садржину права на правично суђење. У конкретном случају, трајање поступка није последица суђења у неразумном року и поступање суда се не може оценити као одуговлачење поступка и не може представљати повреду права на суђење у разумном року. Основна сврха захтева за заштиту права на суђење у разумном року је да се убрза поступак и у овом тренутку нема услова за убрзање јер имајући у виду да је извршено допунско вештачење и да је рочиште за главну расправу заказано, нема других процесних радњи које би могле бити наложене за предузимање како би се делотворно убрзао поступак. С тога, првостепени суд је нашао да у овој фази поступка нема услова за усвајање приговора ради убрзања поступка, односно да поднети приговор ради убрзања поступка у овом тренутку није основан, те је применом одредаба члана 10. став 1. и 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року одлучено као у изреци побијаног решења.

Правилно је првостепени суд побијаним решењем одлучио о приговору предлагача.

Одредбама члана 2. став 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року прописано је да је циљ овог закона да се предупреди настајање повреде права на суђење у разумном року, а према члану 5. став 1. истог закона, приговор ради убрзавања поступка може се поднети док се поступак не оконча.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, прописано је да се при одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року, уважавају све околности предмета суђења, пре свега сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног рада, природа и врста предмета и суђења или истраге, значај предмета суђења или истраге по странку, понашање странака током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, поштовање редоследа решавања предмета и законски рокови за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлука.

Имајући у виду утврђено чињенично стање у побијаном решењу, као и наведена мерила за оцену трајања суђења у разумном року, по оцени овог суда, супротно жалбеним наводима предлагача, у конкретном случају, није основан приговор ради убрзања поступка.

Разумна дужина трајања судског поступка представља оптимално потребно време да се одлучи о праву странке које је спорно, да би се неизвесност отклонила, а странка добила сазнања да ли јој спорно право припада или не, чиме се обезбеђује и правна сигурност. Оптимално потребно време за окончање поступка је релативна категорија, која се процењује у сваком конкретном случају.

Наиме, у конкретном случају, не ради се о хитном поступку, односно не ради се о потреби приоритетног поступања суда. Тужба је од стране 179 тужилаца поднета 27.6.2013. године против пет тужених и у току поступка било је неопходно извести доказ вештачењем од стране вештака економско-финансијске струке о чињеницама које су се односиле на појединачна потраживања сваког тужиоца. Жалбу на првостепену пресуду донету 22.1.2018. године (после 4 године и 7 месеци од поднете тужбе), која је исправљена решењем од 18.6.2018. године, изјавили су тужиоци и тужени Н.Ђ. и “Б.ф” а.д. Београд, а другостепени суд је одлуку о жалбама донео 31.10.2019. године и првостепена пресуда је потврђена у ставу трећем и четвртом изреке и у том делу одбијена, као неоснована, жалба тужилаца, што значи да је о захтеву тужилаца у наведеном делу правноснажно одлучено, а првостепена пресуда је укинута у ставу првом и другом изреке како би се чињенично стање разјаснило и правилно и потпуно утврдило, од чега зависи и правилност и законитост одлуке о тужбеним захтевима тужилаца у наведеном делу, као и у ставу петом изреке (одлука о трошковима). Првостепени суд је након пријема другостепене пресуде одмах поступао по примедбама из другостепене пресуде и након решеног сукоба надлежности, допуњен је налаз и мишљење и заказано рочиште за главни расправу.

Приговор ради убрзања поступка је једно од средстава којима се штити право на суђење у разумном року и има првенствено превентивно дејство јер служи убрзању поступка. Предлагачи у приговору и у жалби не захтевају предузимање процесних радњи којима би било делотворно убрзан поступак у конкретном спору, већ је тражено само утврђење повреде права на суђење у разумном року, што није једини и основни циљ приговора. Имајући у виду фазу у којој се налази спорни предмет, у којем се поступа по тужбеним захтевима 179 тужилаца, те имајући у виду обимност доказне грађе и неопходност вештачења ради утврђивања правилног и потпуног чињеничног стања у односу на тужбени захтев сваког тужиоца, у конкретном случају, за сада, нису испуњени услови за утврђење повреде права на суђење у разумном року, како је то правилно закључио и првостепени суд.

Околност да су предлагачи подносили притужбе на рад првостепеног суда другостепеном суду, нису од утицаја на одлуку о предлогу поднетом у овом поступку, чија се основаност цени према критеријумима и мерилима прописаним Законом о заштити права на суђење у разумном року.

И остали жалбени наводи предлагача нису од утицаја на правилност побијаног решења.

На основу изложеног, одлучено је као у изреци овог решења.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења није дозвољена жалба (члан 21. Закона о заштити права на суђење у разумном року).

С у д и ј а
Меланија Сантовац,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић